NN 52/2017 (2.6.2017.), Uredba o provedbi postupka procjene učinaka propisa

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

1170

Na temelju članka 23. Zakona o procjeni učinaka propisa (»Narodne novine«, broj 44/17), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 1. lipnja 2017. godine donijela

UREDBU

O PROVEDBI POSTUPKA PROCJENE UČINAKA PROPISA

Predmet uredbe

Članak 1.

Ovom se Uredbom propisuju pobliži kriteriji za procjenu izravnih učinaka nacrta prijedloga zakona, način utvrđivanja adresata, aktivnosti prethodnog postupka procjene učinaka propisa, sadržaj obrasca prethodnog postupka procjene učinaka propisa, postupak savjetovanja, aktivnosti procjene učinaka propisa i sadržaj obrasca iskaza o procjeni učinaka propisa te druga pitanja s tim u vezi.

Postupci procjene učinaka propisa

Članak 2.

(1) Prethodni postupak procjene učinaka propisa (u daljnjem tekstu: Prethodna procjena) provodi se sukladno kriterijima propisanim Zakonom o procjeni učinaka propisa (u daljnjem tekstu: Zakon) i kriterijima sadržanim u obrascu Prethodne procjene koji je propisan u Prilogu 1. ove Uredbe.

(2) Prethodnom procjenom utvrđuje se postojanje značajnih izravnih učinaka pojedinog nacrta prijedloga zakona u odnosu na obuhvaćene adresate, s ciljem odlučivanja o provedbi daljnje procjene učinaka propisa, a iskazuje se u obrascu Prethodne procjene.

(3) Procjenom učinaka propisa analiziraju se značajni izravni učinci nacrta prijedloga zakona utvrđeni u Prethodnoj procjeni u odnosu na kriterije propisane Zakonom i obuhvaćene adresate, a iskazuje se u obrascu Iskaza o procjeni učinaka propisa (u daljnjem tekstu: Iskaz) koji je propisan u Prilogu 4. ove Uredbe.

(4) Iznimno od stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka, a u vezi s člankom 17. i člankom 18. stavkom 1. Zakona, provodi se naknadna procjena učinaka propisa. Naknadnom procjenom učinaka propisa procjenjuju se učinci propisa koji su na snazi, a koji su nastali prema adresatima toga propisa prilikom njegove provedbe. Ovom procjenom učinaka propisa detaljno se utvrđuju promjene koje su nastale provedbom toga propisa. Naknadna procjena učinaka propisa iskazuje se u obrascu koji je propisan u Prilogu 5. ove Uredbe.

Kriteriji za procjenu izravnih učinaka nacrta prijedloga zakona na gospodarstvo Republike Hrvatske u cjelini i na pojedino gospodarsko područje

Članak 3.

(1) Izravni učinci nacrta prijedloga zakona na gospodarstvo Republike Hrvatske u cjelini procjenjuju se prema sljedećim kriterijima:

– makroekonomsko okruženje, osobito komponente bruto društvenog proizvoda kojeg čine osobna potrošnja kućanstava, priljev investicija, državna potrošnja, izvoz i uvoz

– slobodno kretanje roba, usluga, rada i kapitala

– funkcioniranje tržišta i konkurentnost gospodarstva

– prepreke za razmjenu roba i usluga

– cijena roba i usluga

– uvjet za poslovanje na tržištu i

– drugi očekivani izravni učinci nacrta prijedloga zakona na gospodarstvo Republike Hrvatske u cjelini, ako su ocijenjeni značajnim prema procjeni stručnog nositelja.

(2) Izravni učinci nacrta prijedloga zakona na pojedino gospodarsko područje procjenjuju se prema sljedećim kriterijima:

– trošak kapitala u gospodarskim subjektima

– trošak zapošljavanja u gospodarskim subjektima (trošak rada u cjelini)

– trošak uvođenja tehnologije u poslovni proces u gospodarskim subjektima

– trošak investicija vezano za poslovanje gospodarskih subjekata

– trošak proizvodnje, osobito nabave materijala, tehnologije i energije

– prepreke za slobodno kretanje roba, usluga, rada i kapitala vezano za poslovanje gospodarskih subjekata

– djelovanje na imovinska prava gospodarskih subjekata i

– drugi očekivani izravni učinci nacrta prijedloga zakona na pojedino gospodarsko područje, ako su ocijenjeni značajnim prema procjeni stručnog nositelja.

Kriteriji za procjenu izravnih učinaka nacrta prijedloga zakona na tržišno natjecanje

Članak 4.

Izravni učinci nacrta prijedloga zakona na tržišno natjecanje procjenjuju se prema sljedećim kriterijima:

– strukturalna, financijska, tehnička ili druga prepreka u pojedinom gospodarskom sektoru, odnosno gospodarstvu u cjelini

– pozicija državnih tijela koja pružaju javne usluge uz istovremeno obavljanje gospodarske aktivnosti na tržištu

– postojanje diskriminirajućeg uvjeta, osobito posebnog isključivog prava, uživanje povoljnijeg izvora financiranja ili pristup privilegiranim podacima među gospodarskim subjektima

– uređuje li prijedlog zakona djelatnost koja je već regulirana ili se prijedlogom zakona određena djelatnost uređuje kao regulirana

– drugi očekivani izravni učinci nacrta prijedloga zakona na tržišno natjecanje, ako su ocijenjeni značajnim prema procjeni stručnog nositelja.

Kriteriji za procjenu izravnih socijalnih učinaka nacrta prijedloga zakona

Članak 5.

Izravni socijalni učinci nacrta prijedloga zakona procjenjuju se prema sljedećim kriterijima:

– demografski trend, osobito prirodno kretanje stanovništva, stopa nataliteta i mortaliteta, stopa rasta stanovništva i dr.

– prirodna migracija stanovništva i migracija uzrokovana ekonomskim, političkim ili drugim okolnostima koje dovode do migracije stanovništva

– socijalna uključenost

– zaštita osjetljivih skupina i skupina s posebnim interesima i potrebama

– proširenje, odnosno sužavanje pristupa sustavu socijalne skrbi i javnim uslugama te pravo na zdravstvenu zaštitu

– financijska održivost sustava socijalne skrbi i sustava zdravstvene zaštite i

– drugi očekivani izravni socijalni učinci nacrta prijedloga zakona, ako su ocijenjeni značajnim prema procjeni stručnog nositelja.

Kriteriji za procjenu izravnih učinaka nacrta prijedloga zakona na rad i tržište rada

Članak 6.

Izravni učinci nacrta prijedloga zakona na rad i tržište rada procjenjuju se prema sljedećim kriterijima:

– zapošljavanje i tržište rada u gospodarstvu Republike Hrvatske u cjelini, odnosno u pojedinom gospodarskom području

– otvaranje novih radnih mjesta, odnosno gubitak radnih mjesta

– kretanje minimalne plaće i najniže mirovine

– status regulirane profesije

– status posebnih skupina radno sposobnog stanovništva s obzirom na dob stanovništva

– fleksibilnost uvjeta rada i radnog mjesta za pojedine skupine stanovništva

– financijska održivost mirovinskoga sustava, osobito u dijelu dugoročne održivosti mirovinskoga sustava

– odnos između privatnog i poslovnog života

– dohodak radnika, odnosno samozaposlenih osoba

– status prava na kvalitetu radnog mjesta

– ostvarivanje prava na mirovinu i drugih radnih prava

– status prava iz kolektivnog ugovora i na pravo kolektivnog pregovaranja

– drugi očekivani izravni učinci nacrta prijedloga zakona na rad i tržište rada, ako su ocijenjeni značajnim prema procjeni stručnog nositelja.

Kriteriji za procjenu izravnih učinaka nacrta prijedloga zakona na zaštitu okoliša

Članak 7.

Izravni učinci nacrta prijedloga zakona na zaštitu okoliša procjenjuju se prema sljedećim kriterijima:

– utjecaj na klimu

– kvaliteta i korištenje zraka, vode i tla

– korištenje energije

– korištenje obnovljivih i neobnovljivih izvora energije

– bioraznolikost biljnog i životinjskog svijeta

– gospodarenje otpadom i recikliranje

– rizik onečišćenja od industrijskih pogona po bilo kojoj osnovi

– zaštita od utjecaja genetski modificiranih organizama

– zaštita od utjecaja kemikalija i

– drugi očekivani izravni učinci nacrta prijedloga zakona na zaštitu okoliša, ako su ocijenjeni značajnim prema procjeni stručnog nositelja.

Kriteriji za procjenu izravnih učinaka nacrta prijedloga zakona na zaštitu ljudskih prava

Članak 8.

Izravni učinci nacrta prijedloga zakona na zaštitu ljudskih prava procjenjuju se prema sljedećim kriterijima:

– ravnopravnost spolova u smislu jednake prisutnosti u svim područjima javnog i privatnog života, jednakog statusa, jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava, kao i jednake koristi od ostvarenih rezultata

– pravo na jednaki tretman i prilike osobito u dijelu ostvarivanja materijalnih prava, zapošljavanja, rada i drugih Ustavom Republike Hrvatske zajamčenih prava

– povreda prava na slobodu kretanja u Republici Hrvatskoj, odnosno u drugim zemljama članicama Europske unije

– izravna ili neizravna diskriminacija

– povreda prava na privatnost

– ostvarivanje pravne zaštite, prava na pristup sudu i drugim tijelima i institucijama pravosudnog sustava, pravo na besplatnu pravnu pomoć

– pravo na međunarodnu zaštitu, privremenu zaštitu i postupanje s tim u vezi

– pravo na pristup informacijama u smislu ostvarivanja pristupa informacijama i ponovne uporabe informacija javnog sektora, te mogućnosti informiranja javnosti i sudjelovanja javnosti u odlučivanju

– drugi očekivani izravni učinci nacrta prijedloga zakona na zaštitu ljudskih prava, ako su ocijenjeni značajnim prema procjeni stručnog nositelja.

Utvrđivanje adresata nacrta prijedloga zakona

Članak 9.

(1) Izravni učinci nacrta prijedloga zakona iz članaka 3. do 8. ove Uredbe analiziraju se prema adresatima nacrta prijedloga zakona utvrđenim Zakonom i ovom Uredbom.

(2) Osim adresata utvrđenih Zakonom, stručni nositelj može utvrditi i druge adresate na koje može utjecati nacrt prijedloga zakona i/ili na koje se odnosi provedba nacrta prijedloga zakona.

(3) Analizom adresata stručni nositelj utvrđuje obuhvat adresata, njihovu veličinu i broj te njihovu izloženost ishodima nacrta prijedloga zakona u pozitivnom ili negativnom smislu.

(4) Tijekom savjetovanja u postupku procjene učinaka propisa mogu se uključiti i drugi dodatni adresati koji nisu utvrđeni od strane stručnog nositelja.

Mjerila za procjenu izravnih učinaka nacrta prijedloga zakona i adresata nacrta prijedloga zakona

Članak 10.

(1) Procjena utvrđenih učinaka nacrta prijedloga zakona iz članaka 3. do 8. ove Uredbe provodi se tako da se za svako područje u kojem se očekuje izravni učinak nacrta prijedloga zakona utvrdi značaj učinka i veličina adresata prema mjerilima: neznatan, mali i veliki.

(2) Mjerilo *neznatan* predstavlja vrijednost koja je beznačajna i bez osobite vrijednosti za daljnju analizu izravnih učinaka nacrta prijedloga zakona, odnosno adresata.

(3) Mjerilo *mali* predstavlja vrijednost koja označava prosječnu razinu učinka, a koja u kombinaciji s velikim izravnim učinkom nacrta prijedloga zakona, odnosno velikim brojem adresata predstavlja osnovu za daljnju analizu izravnih učinaka.

(4) Mjerilo *veliki* predstavlja vrijednost koja označava iznadprosječnu razinu učinka, a koji u kombinaciji s velikim izravnim učinkom nacrta prijedloga zakona, odnosno velikim brojem adresata predstavlja osnovu za daljnju analizu izravnih učinaka.

(5) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, utvrđivanje učinka na subjekte malog i srednjeg poduzetništva provodi se sukladno odredbama članka 12. ove Uredbe.

Kriteriji za utvrđivanje potrebe za provedbom procjene učinaka propisa

Članak 11.

(1) Potreba za provedbom procjene učinaka propisa utvrđuje se na temelju rezultata Prethodne procjene sukladno odredbama Zakona i ove Uredbe.

(2) Procjena učinaka propisa u smislu članka 13. Zakona, provodi se u slučajevima kada je za bilo koji od izravnih učinaka nacrta prijedloga zakona iz članaka 3. do 8. ove Uredbe utvrđena kombinacija mjerila izravnog učinka nacrta prijedloga zakona i adresata:

– veliki izravni učinak i mali broj adresata

– veliki izravni učinak i veliki broj adresata

– mali izravni učinak i veliki broj adresata.

(3) Utvrđene kombinacije iz stavka 2. ovoga članka iskazuju se za svaki od izravnih učinaka nacrta prijedloga zakona iz članaka 3. do 8. ove Uredbe u obrascu Prethodne procjene.

Kriteriji za provedbu prethodnog testa malog i srednjeg poduzetništva

Članak 12.

(1) Prethodni test malog i srednjeg poduzetništva (u daljnjem tekstu: Prethodni MSP test) na nacrte prijedloga zakona provodi se za sektor malog i srednjeg poduzetništva prema sljedećim kriterijima:

– utvrđivanje ciljane skupine/podskupine

– zapošljavanje i samozapošljavanje u subjektima malog poduzetništva

– tržišno natjecanje i konkurentnost unutarnjeg tržišta Europske unije

– administrativni trošak primjene propisa za male i srednje poduzetnike

– učinak na mikro subjekte malog gospodarstva

– gospodarski i financijski rezultat poslovanja malog i srednjeg poduzetnika i

– drugi očekivani učinci na sektor malog gospodarstva, ako su ocijenjeni značajnima prema procjeni stručnog nositelja.

(2) Za potrebe ove Uredbe pod subjektima malog i srednjeg poduzetništva iz stavka 1. ovoga članka podrazumijevaju se:

– mikro gospodarski subjekti – s manje od 10 zaposlenih

– mali gospodarski subjekti – od 10 do 49 zaposlenih i

– srednji gospodarski subjekti – od 50 do 249 zaposlenih.

(3) Ako se kroz Prethodni MSP test utvrdi učinak na subjekte malog i srednjeg poduzetništva, prema najmanje dva utvrđena kriterija iz stavka 1. ovoga članka, stručni nositelj dužan je pristupiti izradi MSP testa u okviru provedbe procjene učinaka propisa.

(4) Pri odlučivanju o obvezi stručnog nositelja za provođenjem MSP testa isključivo je mjerodavno mišljenje tijela nadležnog za provedbu MSP testa sukladno Zakonu.

Provedba prethodne procjene

Članak 13.

(1) Prethodna procjena izrađuje se sukladno kriterijima utvrđenim Zakonom i ovom Uredbom, na način da stručni nositelj daje odgovore prema zahtjevima iz obrasca Prethodna procjena.

(2) Stručni nositelj po završetku izrade Prethodne procjene, provodi savjetovanje o Prethodnoj procjeni u trajanju od najmanje 15 dana putem središnjeg državnog internetskog portala za savjetovanja s javnošću.

(3) Po potrebi, istovremeno s provođenjem savjetovanja, stručni nositelj provodi međuresorne konzultacije sukladno članku 18. ove Uredbe, uz davanje primjerenog roka za očitovanje, ne dužeg od roka utvrđenog za trajanje savjetovanja iz stavka 2. ovoga članka.

Izrada Prijedloga plana zakonodavnih aktivnosti

Članak 14.

(1) Stručni nositelj nakon što izradi Prethodne procjene za nacrte prijedloga zakona izrađuje Prijedlog plana zakonodavnih aktivnosti iz svoga djelokruga za sljedeću kalendarsku godinu.

(2) Nacrti prijedloga zakona, za koje se postupak procjene učinaka propisa ne provodi sukladno članku 15. Zakona, obvezno se navode u Prijedlogu plana zakonodavnih aktivnosti.

(3) Prijedlog plana zakonodavnih aktivnosti izrađuje se prema obrascu koji je propisan u Prilogu 2. ove Uredbe.

Izrada Plana zakonodavnih aktivnosti

Članak 15.

(1) Ured za zakonodavstvo izrađuje Plan zakonodavnih aktivnosti na temelju dostavljenih prijedloga planova zakonodavnih aktivnosti svih stručnih nositelja.

(2) Plan zakonodavnih aktivnosti izrađuje se prema obrascu koji je propisan u Prilogu 3. ove Uredbe.

Provedba Plana zakonodavnih aktivnosti

Članak 16.

(1) Stručni nositelj provodi zakonodavne aktivnosti na temelju obveza iz Plana zakonodavnih aktivnosti, odnosno u drugim slučajevima propisanim Zakonom.

(2) Stručni nositelj dužan je pristupiti provedbi procjene učinaka propisa vodeći računa o rokovima upućivanja nacrta prijedloga zakona u proceduru Vlade Republike Hrvatske.

(3) Stručni nositelj dužan je izvijestiti Ured za zakonodavstvo o novim okolnostima koje utječu na pravovremeno izvršenje obveza iz stavka 1. ovoga članka.

Provedba procjene učinaka propisa

Članak 17.

(1) Stručni nositelj provodi procjenu učinaka propisa izradom Iskaza sukladno odredbama Zakona i ove Uredbe.

(2) Stručni nositelj provodi sljedeće aktivnosti prilikom izrade Iskaza:

– analizira očekivane ishode nacrta prijedloga zakona, uključujući rezultate praćenja područja koje se namjerava urediti nacrtom prijedloga zakona na način da obrađuje relevantne dostupne podatke o području koje se namjerava urediti

– analizira utvrđene izravne učinke nacrta prijedloga zakona na utvrđene adresate na način da pristupa detaljnoj analizi u skladu s zahtjevima iz Iskaza

– provodi MSP test i/ili mjerenje Standard Cost Model metodologijom (u daljnjem tekstu: SCM metodologija) u okviru Iskaza, sukladno mjerodavnom mišljenju tijela nadležnog za provođenje MSP testa, odnosno za provedbu SCM metodologije i

– provodi savjetovanje s javnošću i konzultacije s nadležnim i drugim mjerodavnim tijelima.